

UCHWAŁA Nr III/23/2018
RADY MIEJSKIEJ W SĘPÓLNI KRAJEŃSKIM
z dnia 27 grudnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137) oraz na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Sępólna Krajeńskiego.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

inż. Franciszek Lesiński

UZASADNIENIE

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii należy do zadań własnych gminy. Realizacja zadań prowadzona jest na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019.

Projekt uchwały uzyskał pozytywną opinię Komisji Budżetu i Handlu oraz Komisji Statutowej i Pomocy Społecznej Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

inż. Franciszek Lesiński

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
<hr/>	
Rozdział I	
Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie	4
<hr/>	
Rozdział II Diagnoza	
Alkoholizm i narkomania na terenie gminy Sępólno Krajeńskie	23
<hr/>	
Rozdział III	
Zasoby umożliwiające realizację Programu.	31
<hr/>	
Rozdział IV	
Przeciwdziałanie alkoholizmowi – cele, zadania	37
<hr/>	
Rozdział V	
Przeciwdziałanie narkomanii – cele, zadania	43
<hr/>	
Rozdział VI	
Wskaźniki monitoringu w 2019 roku i spodziewane efekty realizacji Programu	46
<hr/>	
Rozdział VII	
Źródła finansowania programu	46

Wprowadzenie

Styl życia człowieka w wysokim stopniu determinuje jego zdrowie. Zachowania zdrowotne kształtują się przez całe życie, zaczynając oczywiście od wczesnego dzieciństwa. Obecnie uważa się, iż problem niktynizmu, spożywania alkoholu oraz zażywania substancji psychoaktywnych powinno rozpatrywać się łącznie. Papierosy i alkohol torują drogę do sięgania po narkotyki. Co za tym idzie używanie substancji psychoaktywnych łączy się z innymi zachowaniami ryzykownymi tworząc zespół zachowań ryzykownych charakterystyczny dla wieku młodocianego.

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Nadużywanie alkoholu jest niezmiernie niebezpieczne w młodym wieku, prowadzi do zaburzeń w rozwoju psychicznym i fizycznym oraz społecznym. Nikotynizm natomiast Światowa Organizacja Zdrowia uważa za czynnik najpoważniejszego ryzyka zdrowotnego i główną przyczynę przedwczesnej umieralności. Narkotyki obok papierosów i alkoholu są najczęściej stosowaną przez młodzież substancją psychoaktywną, a wiek inicjacji alkoholowej, tytoniowej oraz narkotykowej z roku na roku obniża się.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 jest dokumentem wskazującym zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii i podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Podstawy:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zm.),
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016- 2020.

Rozdział I

1. „ Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie w 2016 roku”.

Informacja o badaniu: „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie w 2016 roku”.

Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców, uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie.

W ankiecie badawczej wśród osób dorosłych uwzględnione zostały takie obszary jak bezrobocie i wykluczenie społeczne, spożywanie alkoholu i zagrożenia z tym związane, używanie narkotyków a także przemoc domowa. W badaniu wśród uczniów uwzględnione zostały takie obszary jak spożywanie alkoholu, palenie tytoniu, używanie narkotyków oraz dopalaczy, przemoc rówieśnicza oraz domowa.

Wybór metody ilościowej sprawił, że najbardziej dogodną metodą była ankieta w formie aplikacji internetowej. Próba z populacji uczniów szkół z terenu gminy Sępólno Krajeńskie obejmuje łącznie 755 uczniów klas 5 i 6 szkół podstawowych, gimnazjum oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Badania prowadzone były na terenie gminy Sępólno Krajeńskie w 2016 roku.

1.1. Podstawowe problemy społeczne w opinii mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie.

Poprosiliśmy o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności różnych problemów społecznych jest odsetek respondentów, którzy wskazują dany problem, jako bardzo poważny. Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi uzyskanych w badaniu mieszkańców. Na pierwszym miejscu badani usytuowali bezrobocie, uznając je za najbardziej palący problem – pociągający za sobą szereg innych konsekwencji o charakterze psychologicznym i społecznym.

Równie istotnym problemem społecznym w świadomości mieszkańców gminy jest alkoholizm. Wysoka pozycja zjawiska alkoholizmu jednoznacznie wskazuje priorytetowy kierunek działań, jakie powinien podejmować samorząd w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Triadę najważniejszych problemów społecznych zamyka ubożenie społeczeństwa, która jest efektem najistotniejszego zdaniem badanych problemu, którym jest bezrobocie.

Problemy społeczne	Bardzo istotny	Istotny	Umiarkowany	Znikomy	Nie występuje
Bezrobocie	64 %	22 %	14 %	0 %	0 %
Alkoholizm	16,67 %	51,33 %	30,67 %	1,33 %	0 %
Zubożenie społeczeństwa	22 %	31,33 %	42,67 %	4 %	0 %
Kryzys rodziny	17,33 %	16,67 %	48 %	18 %	0 %
Wzrost przestępczości	2,67 %	11,33 %	47,33 %	38,67 %	0 %
Narkomania	1,33 %	14,67 %	56 %	28 %	0 %
Kryzys norm moralnych	0,67 %	7,33 %	44,67 %	46,67 %	0,67 %
Problemu mieszkaniowe	1,33 %	14,67 %	24 %	57,33 %	2,67 %
Zanieczyszczenie środowiska	6 %	24 %	38 %	25,33 %	6,67 %

Tabela 1. Ocena ważności problemów społecznych na terenie gminy.

Bezrobocie przyczynia się do występowania wielu negatywnych zjawisk społecznych w życiu osób nieposiadających zatrudnienia. Poważnym skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny oraz przyczynia się do powstawania patologii społecznych. Brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie w przypadku bezrobotnych długoterminowych, powoduje degradację pozycji społecznej tych osób. Budzi obawy o własny los i możliwości przetrwania całej rodziny, a także odbija się negatywnie na samopoczuciu

i stanie zdrowia bezrobotnego. Długotrwałe bezrobocie często prowadzi do ubóstwa i marginalizacji społecznej.

1.2. Postawy dorosłych mieszkańców wobec alkoholu.

Nie sposób wymienić wszystkich szkód powodowanych nadużywaniem alkoholu, ale warto wspomnieć choćby o zdrowotnej degradacji pijących (alkohol uważany jest za jeden z ważniejszych czynników zwiększających ryzyko przedwczesnego zgonu, szczególnie wśród mężczyzn), a także o szkodach społecznych (przestępstwa, wypadki drogowe, przemoc, rozpad rodziny) oraz ekonomicznych.

Pomimo, iż wyżej wymienione szkody są daleko idące i wymiennie (finansowo) bardzo wysokie, ciągle nie udaje się opanować zjawiska nadmiernego spożywania alkoholu, zarówno wśród dorosłych jak i młodszych mieszkańców naszego kraju.

Badania CBOS na rok 2015 pokazują, że napoje alkoholowe ogółem spożywa 89,7% badanych, abstynencję zaś deklaruje nieco ponad 10%. Widzimy, iż spożywanie jakichkolwiek napojów alkoholowych jest naprawdę popularnym zjawiskiem, a osób niepijących jest niewiele. Nieco ponad 3% badanych spożywa napoje alkoholowe codziennie. Najwięcej, bo ponad 18% badanych pije średnio 2-3 razy w miesiącu. Co więcej, respondenci deklarują, że spożywają napoje alkoholowe przez średnio 52 dni w roku, możemy zatem stwierdzić, iż przeciętny konsument pije co 7 dni, tj. raz w tygodniu.¹

Deklaracje badanych mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie dotyczące aktualnych zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu wskazują, że alkohol jest obecny w życiu badanych.

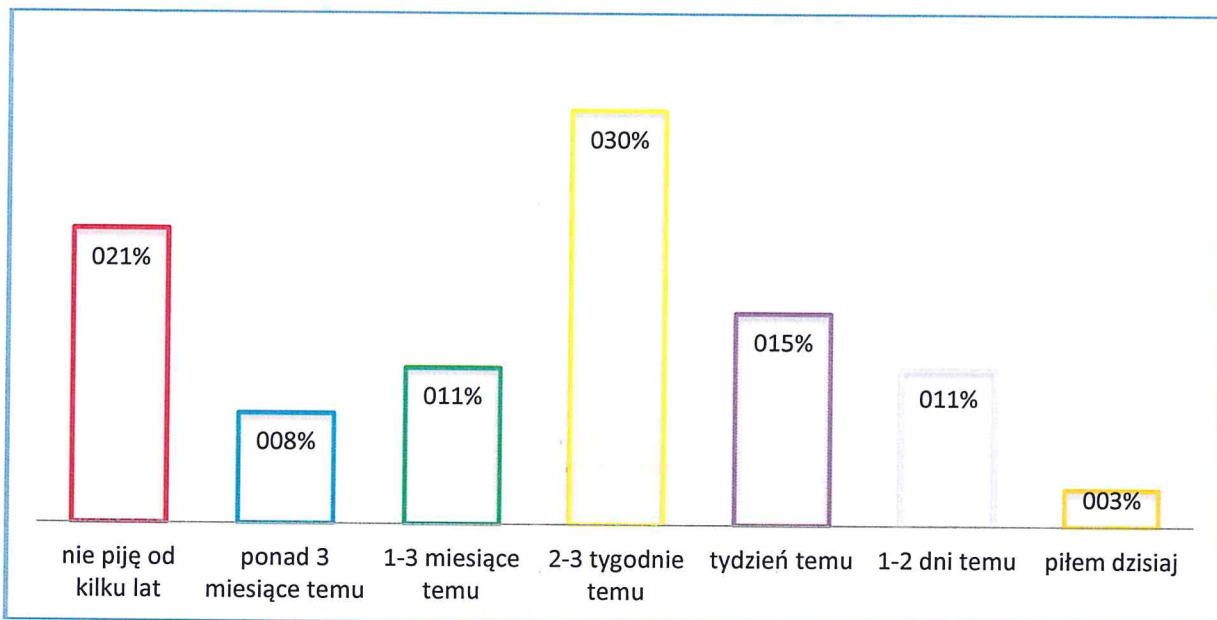
Okazuje się, bowiem, iż w ciągu od jednego do trzech miesięcy ostatni raz alkohol piło 11,33% spośród 150 przebadanych dorosłych mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie. Do spożycia alkoholu tydzień temu przyznało się 15,33% badanych mieszkańców. Wśród badanych było 21,33% abstynentów lub osób, które nie spożywały alkoholu w ciągu ostatnich kilku lat. 8% ankietowanych deklaruje, że nie pije dłużej niż 3 miesiące. Ostatni kontakt z alkoholem 2-3 tygodnie temu deklaruje 30 procent badanych, 11,33% stanowią osoby spożywające alkohol 1-2 dni temu, a pozostałe 2,67% twierdzi, że piło dzisiaj. Wśród osób niepijących było 35,53% kobiet i 6,76% mężczyzn. Bez względu na płeć najczęściej wybieraną odpowiedzią przez respondentów była „ostatnio piłem/am 2-3 tygodnie temu” wskazało ją 25% kobiet i 35,14% mężczyzn.

---

¹CBOS,

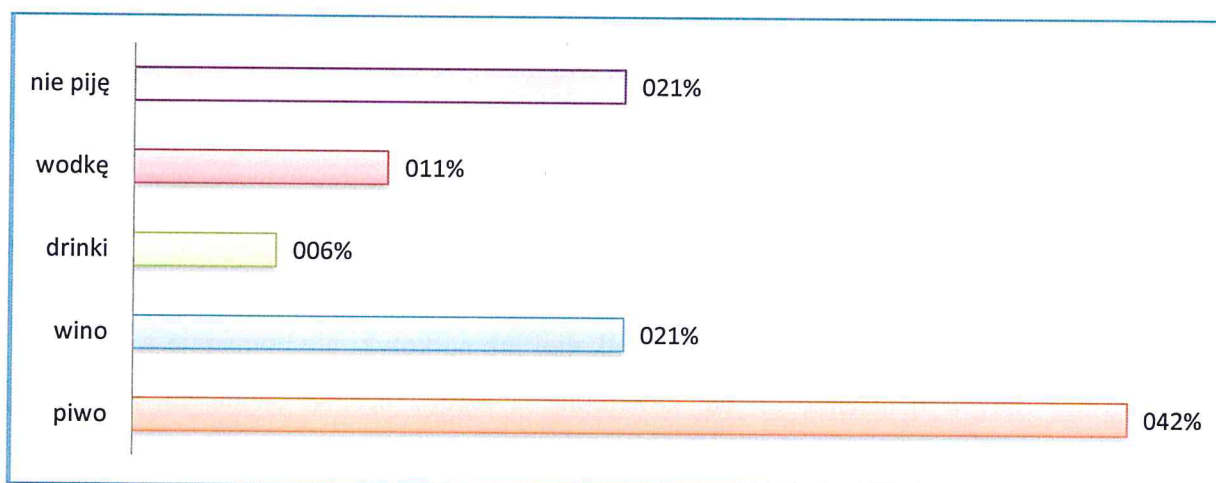
Oszacowanie rozporozczenia w wybranych zależnościach behawioralnych oraz analiza korelacji pomiędzy występowaniem zależności behawioralnych a używaniem substancji psychoaktywnych, 2015r.

Wykres 1. Kiedy ostatni raz piłaś/piłeś alkohol?

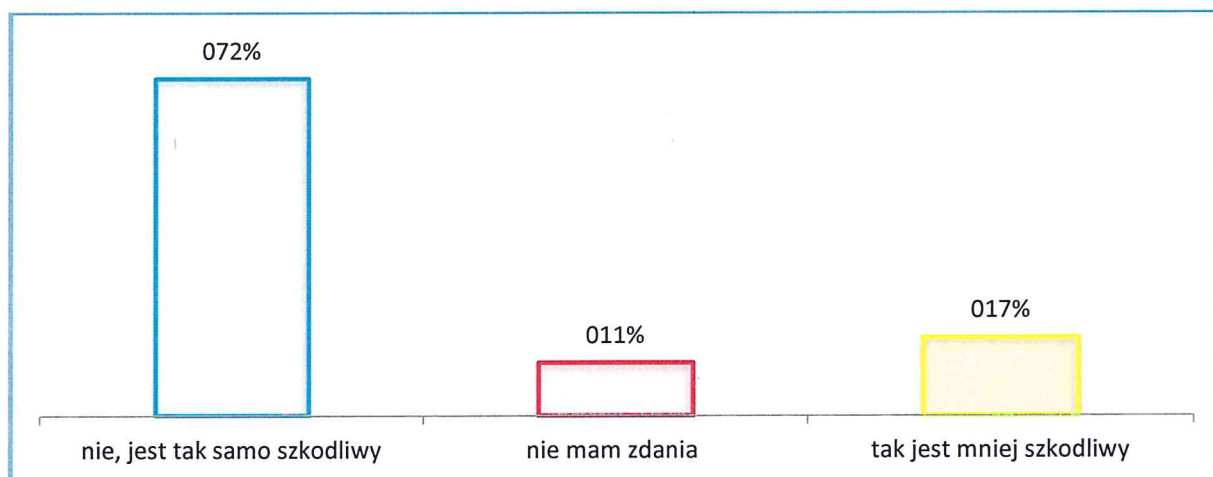
W odpowiedzi na pytanie odnośnie rodzaju spożywanego alkoholu respondenci najczęściej wskazują piwo 42%. 20,67% wskazało, iż najczęściej spożywa wino i tyle samo deklaruje, że nie pije alkoholu. Wódkę jako najczęściej spożywany alkohol wybiera 10,67% badanych, a pozostałe 6% drinki. Uwzględniając płeć respondenta najczęściej wybieranym alkoholem przez kobiety w gminie Sępólno Krajeńskie jest wino do jego spożywania przyznaje się 28,95% ankietowanych. Mężczyźni natomiast najczęściej spożywają piwo- odpowiedź ta wskazała ponad połowa respondentów- 56,76%.

Wykres 2. Jaki rodzaj alkoholu spożywasz najczęściej?

Wyniki badań wskazują na to, że duża część mieszkańców gminy ma świadomość szkodliwości alkoholu zawartego w piwie, winie i wódce. Spośród badanych 72% potwierdza fakt, iż alkohol zawarty w piwie czy winie jest tak samo szkodliwy jak ten zawarty w wódce

i innych wyżej procentowych alkoholach. Kolejne 11,33% nie ma zdania na ten temat. 16,67% uważa, że jest to mniej szkodliwy alkohol.

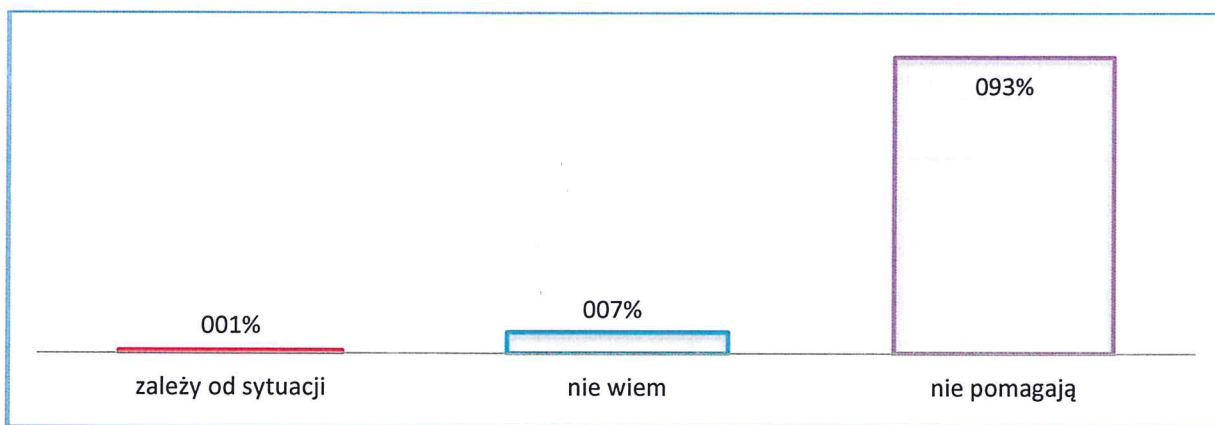
Wykres 3. Czy alkohol zawarty w piwie i winie jest mniej groźny od tego zawartego w wódce?

1.3. Postawy dorosłych mieszkańców gminy wobec narkotyków.

Wyniki pokazują, że w większości mieszkańcy gminy Sępólno Krajeńskie nie znają osób zażywających narkotyki. Spośród badanych mieszkańców gminy 88% nie zna w swoim otoczeniu nikogo, kto zażywałby narkotyki. 10,67% respondentów przyznało, że zna do pięciu osób, które sięgają po narkotyki. 1,33% wskazało na odpowiedź do 10 osób.

Zapytaliśmy także mieszkańców, czy w swoim otoczeniu znają miejsca, w których można zdobyć narkotyki. Jak pokazują badania mieszkańcy nie znają takich miejsc. Wśród badanych znalazło się jedynie 1,33% ankietowanych, którzy wiedzą gdzie można zakupić narkotyki. Pozostałych – 98,67% badanych odpowiedziało, że nie znają takich miejsc.

Sięganie po alkohol w sytuacjach kryzysowych to jeden z sygnałów ryzykowanego picia alkoholu, mogącego grozić uzależnieniem. Również używanie narkotyków w takich sytuacjach nasila się ich uzależniające działanie. Badani mieszkańcy gminy nie są skłonni traktować alkoholu i narkotyków za dobry sposób na radzenie sobie ze stresem. Zdecydowana większość mieszkańców – 92,67% uważa, że alkohol lub narkotyki nie pomagają w kryzysie. Jednocześnie 0,67% uzależnia to od konkretnej sytuacji. 6,67% badanych przyznaje, że nie posiada wiedzy na ten temat. Żaden z ankietowanych dorosłych mieszkańców gminy nie uważa tych używek za dobry sposób pomagania sobie w trudnych chwilach.

Wykres 4. Czy uważa Pani/Pan, że sięganie po alkohol i narkotyki jest dobrym sposobem na radzenie sobie z problemami?

Mieszkańcy gminy są dosyć radykalni w zakresie poglądów dotyczących szkodliwości substancji zwanych dopalaczami. 94% badanych uznało, że są to substancje tak samo szkodliwe, zaledwie 0,67 % było przeciwnego zdania, a pozostałe 5,33% badanych nie miało wiedzy w tym temacie.

1.4. Przemoc w opiniach dorosłych mieszkańców

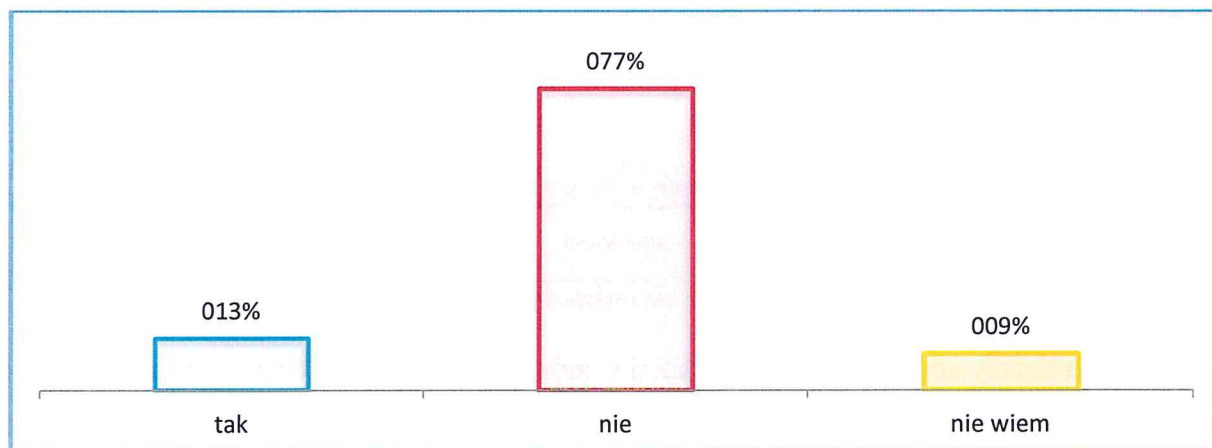
W ostatnich latach do publicznej wiadomości dociera wiele informacji na temat różnych form przemocy, zarówno domowej jak i w środowisku lokalnym – w tym przede wszystkim w szkole. Badanie zjawiska przemocy, szczególnie domowej jest trudnym przedsięwzięciem, bowiem wymaga od respondenta podzielenia się bardzo trudnymi, intymnymi osobistymi doświadczeniami.

W przypadku przemocy domowej, ofiary zmuszone są do przyznania się do osobistych porażek, jako żon, mężów, matek czy dzieci. Przemoc traktują, jako sytuację poniżającą, wstydlivą, stąd ogromne bariery przez przyznaniem się do tego typu incydentów.

Dorośli mieszkańcy gminy Sępólno Krajeńskie w zdecydowanej większości są przekonani, co do tego, iż kary fizyczne i surowe traktowanie dziecka nie stanowią dobrej metody wychowawczej. Warto jednak poznać szczegółowy rozkład odpowiedzi na pytania oscylujące wokół problematyki przemocy.

Wśród ankietowanych znalazła się grupa, która jest zwolennikiem rygorystycznego wychowywania dzieci. Potwierdza to fakt, że 13,33% badanych uważa, iż dziecko powinno bać się rodziców, bo wtedy łatwiej jest uzyskać posłuszeństwo i szacunek. Przeciwnych takiej postawie jest zdecydowana większość badanych -77,33% respondentów, którzy twierdzą, że dziecku w okresie dorastania nie powinien towarzyszyć lęk przed rodzicami. 9,33% nie wie jakiej odpowiedzi udzielić na takie pytanie. Analizując to pytanie z uwzględnienie

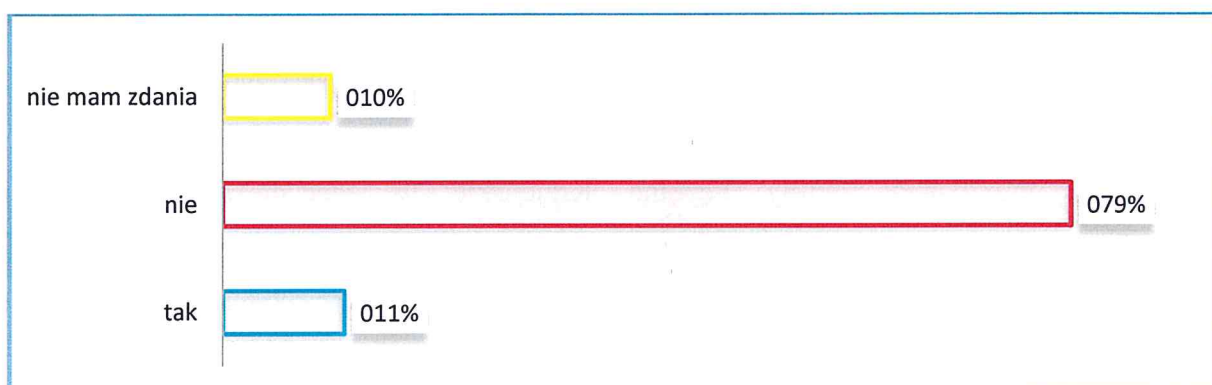
płci respondenta, 82,89% kobiet odpowiedziało, że dziecko nie powinno bać się rodzica, w przypadku mężczyzn było to 71,62%.

Wykres 5. Czy uważa Pani/Pan, że dziecko powinno bać się rodziców?

Mieszkańcy gminy są zwolennikami regulacji prawnych w tym zakresie. Za ustawowym zakazem bicia dzieci opowiada się 63,33% (w tym 75% kobiet i 51,35% mężczyzn), zaś 24% jest przeciwnych tego typu prawnej regulacji. 12,67% respondentów nie ma zdania w tej kwestii.

Co więcej przeważająca część mieszkańców gminy – 78,67% nie pochwała stosowania kar cielesnych w procesie wychowywania dzieci, natomiast 11,33% nadal uważa, że jest to dobra metoda wychowawcza. 10% respondentów nie ma zdania na ten temat.

Wykres 6. Czy rodzice mają prawo stosować kary cielesne?

1.5. Problemy społeczne wśród dzieci i młodzieży

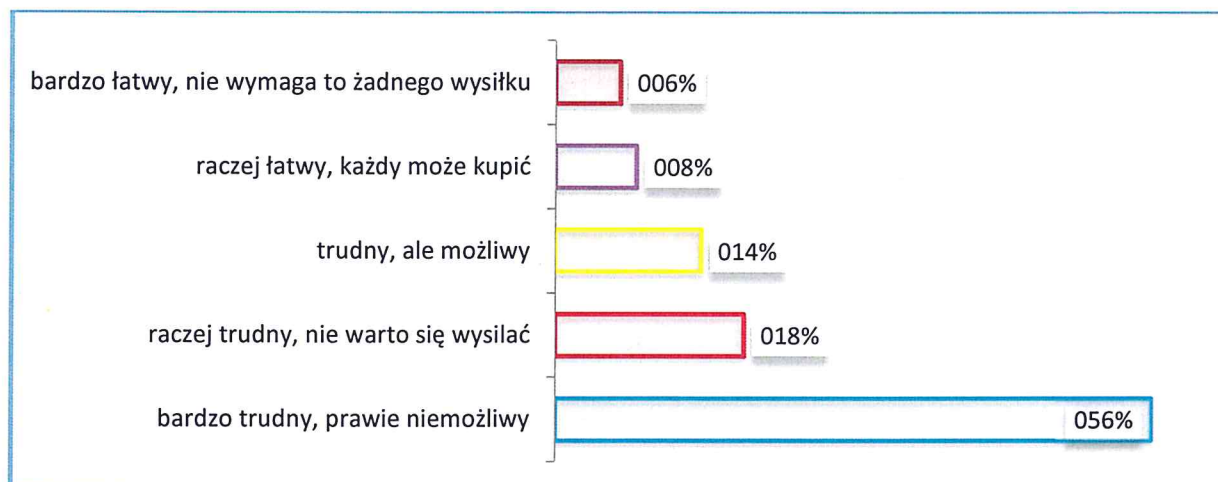
Palenie papierosów wśród uczniów szkół podstawowych.

Kolejne zagadnienie badań dotyczyło doświadczeń uczniów z wyrobami nikotynowymi. Zapytaliśmy uczniów czy mają już za sobą inicjację nikotynową. Wśród

badanych uczniów z terenu gminy Sępólno Krajeńskie 2% przyznało się do pierwszych kontaktów z papierosami. Było to zaledwie czterech chłopców. Zdecydowana większość – 98% uczniów odpowiedziała, że jeszcze nigdy nie zdarzyło im się palić papierosów. Jeszcze lepszym sygnałem jest wynik, że osoby mające za sobą zapalenie pierwszego papierosa w większości zapaliły go tylko raz.

Zapytaliśmy także uczniów, czy w swoim środowisku znają osoby poniżej 18 roku życia, które sięgają po papierosy. 31,5% odpowiedziało, że owszem ma takie znajomości. Pozostałe 68,5% udzieliło odpowiedzi przeczącej.

W kolejnym pytaniu poprosiliśmy uczniów o odpowiedź czy uważają papierosy za produkt trudno dostępny. 6% uważa, że zakup papierosów jest bardzo łatwy i nie wymaga żadnego wysiłku, a kolejne 7,5% jest zdania, że jest to zadanie raczej łatwe i właściwie każdy może je kupić. 55,5% badanych twierdzi, że jest to bardzo trudne zadanie, prawie nie możliwe. 17,5% uważa zakup papierosów za raczej trudny i nie warty wysiłku. Dla 13,5% uczniów kupno papierosów to zadanie trudne, ale możliwe.

Wykres 7. Czy uważasz, że w Twoim środowisku dostęp do papierosów jest?

Uczniowie dość wysoko oceniają swoją wiedzę na temat zdrowotnych konsekwencji palenia. 43,5% uczniów zna ogólne skutki palenia, i tyle samo – 43,5% potrafi powiedzieć jaki wpływ ma palenie na poszczególne funkcje organizmu. Pozostałe 13% badanych uczniów nie zna konsekwencji palenia papierosów.

Powyższa analiza pozwala stwierdzić, iż w większości badani uczniowie nie palili jeszcze papierosów, natomiast nieletni palący w ich środowisku to nie taki rzadki przypadek. Dobrym sygnałem jest wysoka świadomość badanych o skutkach zdrowotnych palenia papierosów.

Picie alkoholu wśród uczniów szkół podstawowych.

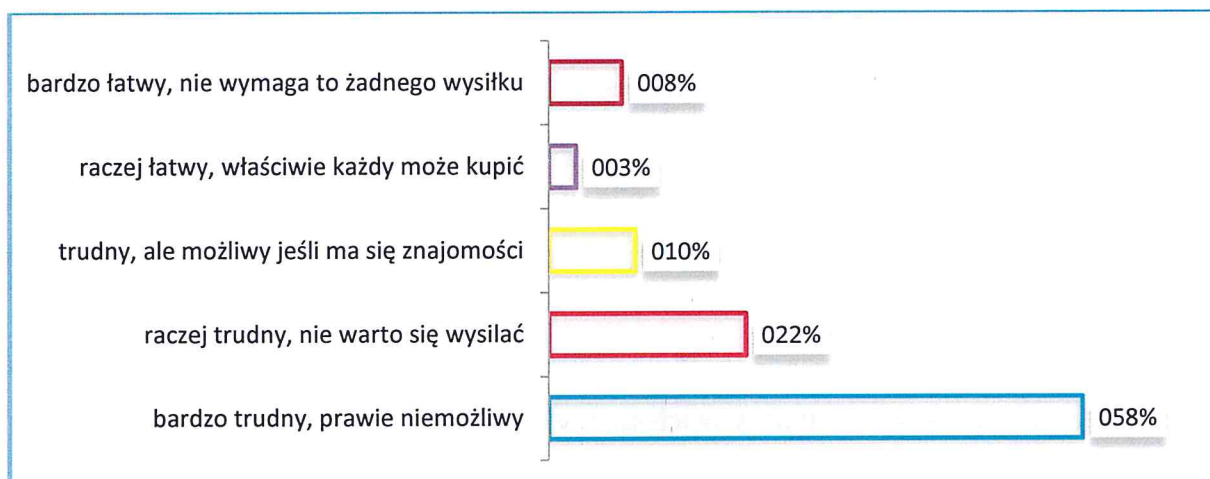
Wśród uczniów klas 5 i 6 szkół podstawowych z terenu gminy pierwszy kontakt z alkoholem deklaruje 4% uczniów. Są to zaledwie cztery dziewczęta i czterech chłopców. Pozostali badani – 96% przyznaje, że nie piła jeszcze alkoholu.

Z deklaracji uczniów szkół podstawowych, którzy mają już za sobą pierwszy kontakt z alkoholem wynika, że wszyscy badani sięgnęli po alkohol z własnej woli i nikt ich do tego nie namawiał.

W kolejnym pytaniu chcieliśmy dowiedzieć się czy biorący udział w badaniu uczniowie znają w swoim otoczeniu osoby poniżej 18 roku życia, które sięgają po alkohol. 25% badanych odpowiedziało, że zna takie osoby.

Uczniowie szkół podstawowych wysoko ocenia swoją wiedzę na temat zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu. Zdaniem 45% uczniów posiada ogólną wiedzę na temat skutków picia, a 27% deklaruje, że potrafi powiedzieć, jaki wpływ ma picie na poszczególne funkcje organizmu. Niemniej jednak 28% uczniów przyznaje, że nie zna zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu.

Co więcej, zdecydowana większość badanych uczniów szkół podstawowych uważa alkohol za towar trudnodostępny. 58% uczniów jest zdania, że kupno alkoholu jest bardzo trudne, wręcz niemożliwe. 21,5% twierdzi, że zakup alkoholu jest raczej trudny stąd nie warto nawet podejmować wysiłku. 9,5% uważa, iż jest to trudne zadanie i wymaga znajomości. 8% uważa, że zakup alkoholu jest raczej łatwy i nie wymaga dużego wysiłku i znajomości. Także 3% badanych twierdzi wręcz, że właściwie każdy może swobodnie nabyć napoje alkoholowe.

Wykres 8. Czy uważasz, że w Twoim środowisku dostęp do alkoholu jest?

Powyższa analiza pokazuje, że badani uczniowie w większości nie sięgają po alkohol. W przypadku tych, którzy się na niego skusili zrobili to z własnej woli i nikt ich do tego nie namawiał. Co więcej uczniowie uważają alkohol za towar trudnodostępny. Mają też wysoką świadomość konsekwencji zdrowotnych spożywania alkoholu.

Uczniowie szkół podstawowych wobec problemu narkomanii

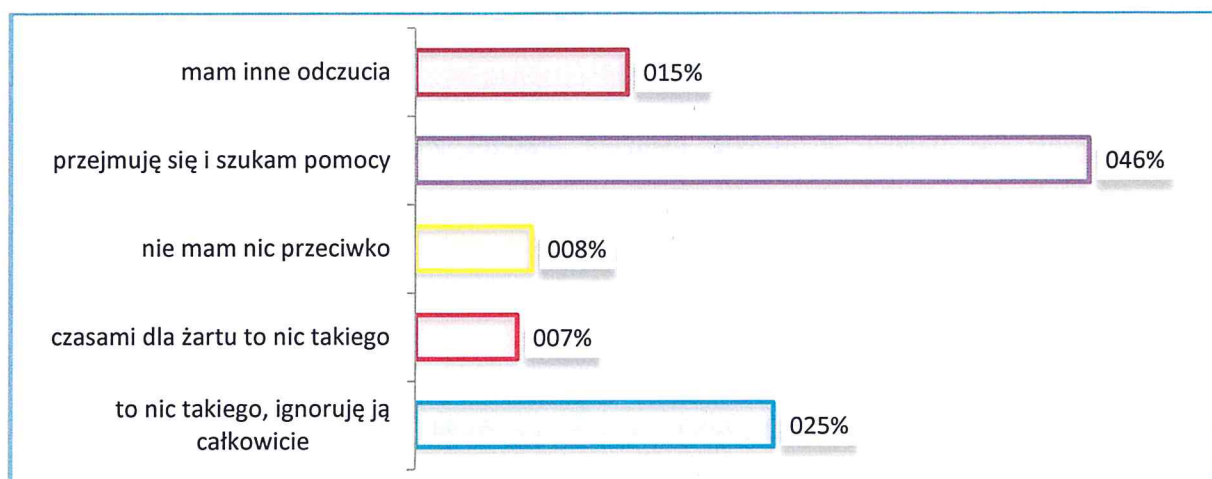
Z badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów szkoły podstawowej na temat problemu narkomanii wynika, że zdecydowana większość badanych nie zna w swoim środowisku osób zażywających narkotyki- 94%.

Co więcej, pytając o to, czy narkotyki pomagają w sytuacji kryzysowej większość badanych- 89,5% odpowiedziała przecząco. 10% nie wiedziało, a 0,5% udzieliło odpowiedzi, iż zależy to od sytuacji.

Gdy pytaliśmy o konsekwencje zdrowotne stosowania narkotyków, 47,5% badanych uczniów wie ogólnie, jakie są skutki zdrowotne ich zażywania. 24% jest w stanie wskazać ich wpływ na poszczególne funkcje organizmu, a 28,5% tych konsekwencji nie zna. Ponadto 34,5% uczniów nie zna także prawnych konsekwencji posiadania narkotyków. Kary te zna 40% badanych uczniów, a 25,5% potrafi powiedzieć dokładnie, jakie grożą za to sankcje.

Uczniowie szkoły podstawowej wobec zjawiska cyberprzemocy.

W kolejnym pytaniu poprosiliśmy uczniów o odpowiedź na pytanie czy wiedzą czym jest cyberprzemoc. 60% badanych uczniów przyznało, że wie czym jest cyberprzemoc. Kolejne pytanie pokazało, że 46% uczniów przejmują się i stara się szukać pomocy wobec aktów cyberprzemocy. 24,5% ignoruje cyberprzemoc i uważa, że to nic takiego. Kolejne 7% jest zdania, że czasami dla żartu to nic takiego, natomiast 8% nie ma nic przeciwko zjawisku cyberprzemocy. 14,5% uczniów ma inne odczucia. Uwzględniając płeć respondenta 47,66% dziewcząt przyznaje, że przejmują się i szuka pomocy, w przypadku chłopców jest to 44,09% ankietowanych. 21,50% dziewcząt i 27,96% chłopców ignoruje takie zjawisko.

Wykres 9. Jakie są Twoje odczucia wobec cyberprzemocy?

Jedną z najboleśniejszych form cyberprzemocy jest nagrywanie telefonem komórkowym filmów wideo bez zgody osoby filmowanej. Wśród ankietowanych najliczniejszą grupę – 62% stanowią uczniowie, którzy twierdzą, że taka sytuacja nigdy nie miała miejsca. Kolejne 28% przyznaje, że nie przypomina sobie takiej sytuacji a 10% stwierdza, że takie zdarzenie miało miejsce.

Zapytaliśmy także uczniów czy znają jakieś organizacje lub serwisy internetowe, które udzielają pomocy w sytuacjach zetknięcia się z cyberprzemocą. 36,5% uczniów potrafi wskazać choć jedną instytucję lub organizację, która zajmuje się taką pomocą. Pozostali badani – 63,5% nie zna ani jednej takiej organizacji.

Picie alkoholu wśród uczniów gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych

Gdy zapytaliśmy uczniów, czy i kiedy zdarzyło im się po raz pierwszy wypić napój alkoholowy 55,87% gimnazjalistów i 15,23% uczniów szkół ponadgimnazjalnych odpowiedziało, że taka sytuacja nie miała jeszcze miejsca. Spośród 158 gimnazjalistów i 167 uczniów szkół ponadgimnazjalnych, 8,10% młodszych ankietowanych i 7,61% starszych wskazało wiek 11 lat jako początek swojej inicjacji alkoholowej. Wiek 12 lat wskazało 8,94% uczniów gimnazjum i 3,55% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 13 lat to początek pierwszych inicjacji alkoholowych dla 11,17% uczniów z młodszej grupy badanych i 13,20% starszych. 9,5% gimnazjalistów i 16,75% uczniów szkół ponadgimnazjalnych podaje wiek 14 lat, a 4,75% młodszych ankietowanych i 20,3% starszych wskazuje na wiek 15 lat. Pierwszą próbę wypicia napoju alkoholowego w wieku 16 lat ma za sobą 1,68% gimnazjalistów i 23,36% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.